Malmö stad
Stadskontoret

Tjänsteskrivelse

Datum
2026-11-25

Vår referens
Kajsa Magnusson
Beredskapssamordnare
kajsa.magnusson@malmo.se

Remiss Socialdepartementet - Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte, Ds 2026:18

STK-2026-1275

Sammanfattning

Socialdepartementet har gett Malmö stad möjlighet att yttra sig över Ds 2026:18 Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri (BUP) i brottsförebyggande syfte. I utredningen redovisar delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område hur samverkan mellan socialtjänsten och BUP kan stärkas i ett vålds- och brottsförebyggande syfte.

I ärendet har arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden och grundskolenämnden yttrat sig. Nämnderna ställer sig i huvudsak positiva till förslagen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Socialdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss Socialdepartementet - Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte, Ds 2026:18
- Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt
- samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte Ds 2026:18

SIGNERAD
2026-11-24

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 261130 Remiss Socialdepartementet - Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte
- Förslag till yttrande KSAU 261130 Remiss Socialdepartementet - Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte
- Arbetsmarknads- och socialnämnden beslut 261022 § 226
- Remissvar arbetsmarknads- och socialnämnden
- Remissvar grundskolenämnden
- Grundskolenämnden beslut 261028 § 137
- Funktionsstödsnämnden beslut 261116 § 99
- Remissvar funktionsstödsnämnden

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-11-30
Kommunstyrelsen 2026-12-02

Beslutet skickas till

Socialdepartementet
Arbetsmarknads- och socialnämnden
Funktionsstödsnämnden
Grundskolenämnden
Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Socialdepartementet har gett Malmö stad möjlighet att yttra sig över Ds 2026:18 Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte.

Arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, grundskolenämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har getts möjlighet att yttra sig. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden har avstått från att yttra sig.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 27 juli 2023 att inrätta Delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område (S 2023:C) vid Socialdepartementet. Delegationen fick i uppdrag att utreda vissa brottsförebyggande frågor som faller under socialtjänstens ansvar genom att biträda departementet med kunskap, analyser och utredningskapacitet. Delegationens första uppdrag var att lämna förslag på hur förstärkningsteam inom socialtjänsten kan utformas och på vilket sätt funktionen bäst

stöttar socialtjänsten i arbetet med barn och unga med fokus på det brottsförebyggande arbetet. Genom ett tilläggsuppdrag fick delegationen utöver detta i uppdrag att analysera och förstå hur samverkan mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrin (BUP) kan stärkas i ett vålds- och brottsförebyggande syfte. Den 29 augusti 2026 överlämnades slutredovisningen av tilläggsuppdraget samt delegationens samlade arbete till regeringen genom Ds 2026:18 Slutredovisning av tilläggsuppdraget om stärkt samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri i brottsförebyggande syfte.

Utredningen i korthet

I utredningen redovisar delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område hur samverkan mellan socialtjänsten och BUP kan stärkas i ett vålds- och brottsförebyggande syfte. Utredningen lämnar följande förslag.

Nationellt kunskapsstöd

Utredningen föreslår att ett nationellt kunskapsstöd tas fram i syfte att förbättra kunskapen inom regioner och kommuner om uppdrag och ansvarsområden kring barn och unga som är eller är på väg in i kriminalitet och uppvisar psykisk ohälsa. Utredningen föreslår att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram, sprida och implementera ett sådant kunskapsstöd samt genomföra kunskapshöjande insatser utifrån kunskapsstödet. Kunskapsstödet föreslås innehålla information om bland annat hälso- och sjukvårdens uppdrag, vårdnivåer och bedömning och prioritering av remisser när det gäller barn och unga med psykisk ohälsa, socialtjänstens uppdrag inom den sociala barn- och ungdomsvården, kunskap om barn i eller på väg in i kriminalitet som också uppvisar psykisk ohälsa, samband mellan utsatthet för våld i hemmet och risk för att involveras i kriminalitet och lagar som reglerar kommuner och regioners ansvar i arbetet med målgruppen. Kunskapsunderlaget bör riktas till såväl medarbetare som chefer och bör utgå från övrig nationell kunskapsstyrning på området så som nationella riktlinjer. Det bör också tas fram i nära samarbete med regioner och kommuner och i samverkan med berörda myndigheter .

Inrättande av en centralt placerad konsultationsfunktion

Regionerna bör inrätta en centralt placerad konsultationsfunktion i samtliga regioner med syfte att ge bland annat socialtjänsten, elevhälsan och primärvården rådgivning över telefon kring psykisk ohälsa hos barn och unga i målgruppen. Konsultationsfunktionen bör möjliggöra enklare kontaktvägar in till regionen samt kunna bedöma och remittera vidare barn och unga till rätt vårdnivå. Konsultationsfunktionen bör bemannas av personal som har kunskap om barn och unga som är i eller riskerar att hamna i kriminalitet och som uppvisar psykisk ohälsa. Det bör inom funktionen finnas rutiner för hur våldsutsatthet kan identifieras. Regeringen bör fördela stimulansmedel till regionerna för att inrätta eller utveckla konsultativt stöd riktat till bland annat socialtjänsten, elevhälsan, primärvården och

vuxenpsykiatrin. Regeringen bör även ge Socialstyrelsen i uppdrag att stödja regionerna i genomförandet och uppföljningen av det konsultativa stödet.

Vidareutveckling av samverkansformen skola, socialtjänst, polis och fritid (SSPF)

Samverkansformen SSPF bör vidareutvecklas för att vid behov inkludera regionen (R) i den vidareutvecklade samverkansformen SSPF-R. Regeringen bör ge Socialstyrelsen och Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att ta fram en vägledning och rekommendationer för hur och när det bedöms lämpligt att regionen deltar i SSPF. Socialstyrelsen och Brå bör ges i uppdrag att långsiktigt ansvara för att utveckla, sprida, förvalta och följa upp arbetet med SSPF och sociala insatsgrupper (SIG). För att samlat kunna följa resultat av vad samverkan i SSPF leder till finns behov av en nationell uppföljning, vilket i sin tur kan bidra till en utveckling av modellen.

Myndigheterna bör också ges i uppdrag att sprida lärdomar av BUP ANB (Allvarligt normbrytande beteende) i Region Stockholm och liknande verksamheter. BUP ANB är ett pilotprojekt som syftar till att öka tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatrisk vård, utveckla arbetsmetoder och samverkan samt öka kunskapen om patientgruppen. Projektet syftar till att nå unga som har allvarliga kriminella riskbeteenden och förbättra förutsättningarna för dessa individer genom att erbjuda barn- och ungdomspsykiatrisk vård som ett komplement till andra insatser. Liknande verksamheter har även startats i bland annat Region Skåne.

Vidareutveckling av arbetet med individbaserad systematisk uppföljning

Utredningen föreslår att regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att vidareutveckla arbetet med individbaserad systematisk uppföljning (ISU) för SSPF och SIG och att stödja kommuner som vill implementera ISU. ISU är ett arbetssätt som hjälper socialtjänsten att följa upp och utveckla verksamheten. Syftet med ISU är att se vad som fungerar, för vem och varför. Det beskriver och mäter brukares behov, insatser och resultat, sammanställer kunskap och resultat på gruppnivå samt möjliggör analyser som kan bidra till ökad kvalitet och utveckling av verksamheten.

Remissinstansernas yttranden

Förslaget har skickats på remiss till arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden och grundskolenämnden. Nedan redogörs sammanfattningsvis för nämndernas yttranden. Yttrandena i sin helhet bifogas ärendet och fördjupade kommentarer och synpunkter lämnas i förslag till yttrande.

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till utredningens förslag och välkomnar att regionens ansvar och samverkan stärks. Samtidigt bedöms att förslagen förutsätter förbättrade organisatoriska förutsättningar, tillräckliga resurser och långsiktig finansiering, särskilt inom barn- och ungdomspsykiatrin. Nämnden betonar även vikten av att kunskapsstöd, konsultativa funktioner och samverkansmodeller omfattar både

tidigt förebyggande och individinriktat arbete samt att ansvarsfördelning och uppföljning anpassas till lokala förutsättningar.

Funktionsstödsnämnden

Funktionsstödsnämnden välkomnar förslagen om att stärka samverkan mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatrin i det brottsförebyggande arbetet. Samtidigt behöver barn och unga med funktionsnedsättning synliggöras tydligare och ett funktionsrättsperspektiv integreras i det fortsatta arbetet med kunskapsstöd, konsultationsfunktioner, samverkan och uppföljning.

Funktionsstödsnämnden betonar vikten av att stärka kunskapen om funktionsnedsättningar, involvera relevanta verksamheter, inklusive LSS, i ett tidigt skede och säkerställa att samverkan fungerar både mellan olika huvudmän och mellan nämnder inom kommunen. Insatserna behöver utgå från barnets samlade behov och främja delaktighet, så att barn och unga får ett tidigt och samordnat stöd.

Grundskolenämnden

Grundskolenämnden ställer sig positiv till förslagen. Nämnden delar utredningens bedömning att stärkt samverkan mellan skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård samt andra berörda aktörer är en viktig förutsättning för att tidigt kunna identifiera och stödja barn och unga i behov av samordnande insatser. Grundskolenämnden välkomnar särskilt förslagen om ett nationellt kunskapsstöd (12.2), regionala konsultationsfunktioner för rådgivning kring psykisk ohälsa (12.3), en vidareutveckling av SSPF där regionen kan involveras vid behov (12.4) samt en stärkt uppföljning av brottsförebyggande samverkansinsatser (12.5). Förslagen bedöms sammantaget bidra till tidigare insatser, förbättrad samverkan och stärkta förutsättningar för barn och unga att fullfölja sin skolgång och få rätt stöd i rätt tid.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer med vad nämnderna angett i sina yttranden. Utöver detta vill stadskontoret lyfta fram att ökad samverkan kan medföra ökade kostnader för kommunerna, vilka bör finansieras i enlighet med finansieringsprincipen.

Förslaget är att godkänna förslag till yttrande och skicka yttrandet till Socialdepartementet.

Ansvariga

Pamela Lindqvist Nämndsekreterare
Ana Maria Deliv Avdelningschef
Tomas Bärring Chefsjurist
Jonas Rosenkvist Stadsdirektör